



NRGi Renewables A/S
Att.: Allan Dahl Larsen
Dusager 22
8200 Aarhus N

Wegners Plads 2, 6270 Tønder
Tlf. 74 92 92 92
toender@toender.dk
www.toender.dk

Klima, Natur- Arealudvikling

Sagsnr.: 01.02.00-G01-12-23

XX-XX-XXXX

Udkast til afgørelse om § 25-tilladelse til opstilling af Vindmøller ved Borg-Visby vest

Tønder Kommune meddeler hermed tilladelse efter miljøvurderingslovens¹ § 25 til etablering og drift af seks vindmøller med en totalhøjde op til 185 meter ved Borg-Visby vest samt kabelforbindelsen til Visby transformerstation. Projektet har en kapacitet på 39,6 MW og årlig produktion på omtrent 149.800 – 155.400 MWh.

Tilladelsen meddeles på grundlag af oplysninger i *Miljørapport for vindmøller ved Borg-Visby vest*, der omfatter både miljøkonsekvensvurdering for det ansøgte projektforslag samt miljøvurdering af plangrundlaget i form af forslag til kommuneplantillæg nr. 138-150 og forslag til lokalplan nr. 172-150. Der henvises til miljørapporten for vurderinger af, hvorledes vindmøllerne vil påvirke miljøet.

Der er udarbejdet en miljøvurderingsrapport, som er udført efter de samlede krav til en miljørapport for planforslaget og en miljøkonsekvensrapport for projektet, i henhold til miljøvurderingslovens §§ 12 og 20. § 25 tilladelsen er meddelt på grundlag af den del af den samlede miljøvurderingsrapport som omfatter miljøvurderingen af projektet og dermed udgør miljøkonsekvensrapporten.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. § 39 i Miljøvurderingsloven.

Tønder Kommunes Kommunalbestyrelse har i en parallel proces vedtaget Kommuneplantillæg nr. 138-150 til Tønders Kommuneplan 2017-2029, sammen med Lokalplan nr. 172-150 på Kommunalbestyrelsens møde d. dato. Miljøkonsekvensrapporten og den tilhørende § 25-tilladelse er udarbejdet i koordinering med kommuneplantillægget, lokalplanen og den tilhørende miljørapport.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Beskrivelse af projektet

Projektet omfatter seks vindmøller med en totalhøjde på op til 185 meter. Møllerne opstilles på en ret linje i en øst-vestgående retning. Møllerne har en omtrentlig ensartet indbyrdes afstand på omkring 413-433 meter.

Omkring hver vindmølle anlægges en grusbelagt kranplads på op til 3.500 m². I den østlige ende af projektet ud mod Tingvej etableres et teknikområde på op til 5.000 m² til nettilslutningsanlæg (60/30 kV transformerstation). Vindmøllerne forbindes af et vejforløb på 3-3,5 km, der består af nye grusbelagte veje med en bredde på op til 7 meter. I anlægsfasen etableres der desuden seks mindre midlertidige aflæsningspladser langs vejforløbet. Nedenfor ses et kort over projektet.



Kort over vindmølleprojektet ved Borg-Visby Vest

Vindmølleanlægget skal tilsluttes det overordnede elnet. Tilslutningen forventes at ske via en ca. 2 km lang nedgravet 60 kV kabel fra den østlige del af projektområdet og frem til transformerstationen ved Visby. Der henvises til miljørapporten for yderligere beskrivelse af projektet og dets udførelse.

Tilladelsens omfang

Denne tilladelse omfatter opførelse og drift af vindmøller ved Borg-Visby Vest samt kabelforbindelsen til Visby transformerstation. jf. miljøkonsekvensvurderingen herfor. Tilladelsen meddeles i henhold til miljøvurderingslovens § 25, Stk. 1.

Tilladelsen meddeles på de vilkår, som fremgår af nærværende afgørelse.

Tilladelsen erstatter ikke tilladelser efter anden lovgivning, som er nødvendige for projektets realisering.

Forud for gennemførelse af projektet skal bygherre sikre sig øvrige relevante tilladelser, herunder gravetilladelse, tilladelse til regn- og spildevandshåndtering og tilladelse til krydsning af vandløb.

Såfremt der sker ændringer af projektet, er bygherre forpligtet til at orientere kommunen herom, så der kan foretages en vurdering af, om ændringer er omfattet af miljøvurderingspligt.

Som myndighed kan Tønder Kommune genoptage afgørelsen efter § 25, herunder tilbagekalde tilladelsen, hvis der fremkommer nye oplysninger om projektets væsentlige skadelige indvirkning på miljøet, eller

projektets skadelige indvirkning på miljøet ikke kunne forudsiges på tidspunktet for afgørelsen, jf. § 28 i miljøvurderingsloven.

Vilkår for tilladelsen

Projektet skal etableres og drives inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger som fremgår af miljøvurderingsrapporten.

§ 25-tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

1. Plangrundlag og tilladelser

- 1.1. Projektet etableres i overensstemmelse med kommuneplanens rammeområde XXX og lokalplan 172-150 for Vindmøller ved Borg-Visby Vest, samt tilhørende miljørapport.
- 1.2. Der meddeles byggetilladelse og øvrige tilladelser som er nødvendige for at realisere projektet.

2. Anlægsarbejde

- 2.1. Ved støbning af vindmøllefundamenter i anlægsfasen skal oppumpet overfladevand fra anlægsgrave bortledes til nedsivning på det omkringliggende areal. Nedsivningen skal overvåges for at sikre at eventuelle ekstra tiltag såsom etablering af jordvolde mod vandløb, udvidelse af nedsivningsbassiner og eventuelle overløb kan iværksættes med meget kort varsel.
- 2.2. Etablering af overløb fra nedsivningsområder eller lignende tiltag der medfører direkte udledning af oppumpet vand til vandløb kræver overvågning af vandkvaliteten.
- 2.3. Der må ikke foretages direkte udledning af vand fra fundamentgrave til vandløb. Der kan ske direkte udledning til vandløb og overfladevand fra vindmølle 3, 4 og 5.
- 2.4. Vindmøllerne må først nettilsluttes automatisk drift når alle seks vindmøller er opsat.

3. Støjvilkår

- 3.1. Gældende støjkrav skal overholdes hos alle naboer i hele anlæggets levetid.
- 3.2. Inden anlægget opføres skal vindmøllerne anmeldes til Tønder Kommune efter retningslinjerne i bekendtgørelse om støj fra vindmøller. Anmeldelsen skal vedlægges dokumentation for, at støjgrænserne i vindmøllebekendtgørelsen kan overholdes.
- 3.3. Når vindmøllerne er sat i drift, skal der iværksættes støjmålinger og -beregninger som dokumentation for, at bekendtgørelsens støjgrænser ikke overskrides. Disse skal foretages af et dertil akkrediteret firma. Dokumentationen skal fremsendes til kommunen senest 3 måneder efter, at vindmøllerne er sat i drift. Støjmålinger og -beregninger skal udføres i overensstemmelse med bekendtgørelsens bestemmelser. Hvis målinger og beregninger viser, at vindmøllerne ikke overholder grænseværdierne, skal der foretages en tilstrækkelig støjdæmpning så kravene overholdes. Kan støj-dæmpningen ikke gennemføres, skal driften indstilles.

4. Skyggevilkår

- 4.1. Ingen nabobeboelser må udsættes for mere end 10 timers skyggekast om året (beregnet som reel skyggetid med WindPro (Shadow module) eller tilsvarende program). Skyggekastbidraget fra husstandsmøllen ved Møllerup 3 skal ikke medtages i skyggekastberegninger for projektet.

- 4.2. Vindmøllerne skal have installeret teknik og software, der gør det muligt at stoppe møllerne og begrænse det reelle skyggekast i nødvendigt omfang.
- 4.3. Vindmøllejejer skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne forevise dokumentation for overholdelse af kravet om maksimalt 10 timers skyggetid fem år tilbage.

5. Vilkår af hensyn til bilag IV-arter

- 5.1. Der skal i anlægsfasen gennemføres udslusning af flagermus fra bygninger på Borgmark 3, Trøjborgvej 25, Trøjborgvej 26 og Trøjborgvej 30 fra sidst i august til først i september samt i begyndelsen af maj.
- 5.2. Der skal under driftsfasen etableres driftstop på vindmølle 2, 3 og 5 fra solnedgang til solopgang i perioden 15. juli - 15. oktober, når samtlige af følgende kriterier er opfyldt: middelvindhastigheden i nacellehøjde er under 6 m/s, temperaturen ved møllerne er over 10 °C, der ikke forekommer kraftig regn, defineret som nedbørsmængder på over 4 mm/time.

6. Vilkår af hensyn til §3-beskyttede vandløb

- 6.1. Ved anlæg af kabler ved styring underboring på tværs af §3-beskyttede vandløb, herunder Sejersbæk, underboringen overvåges konstant med henblik på identificering af blowouts. Ved identificering af blowouts afbrydes boringen og evt. udslip af borremudder håndteres, inden underboringen igen kan fortsættes. Der skal forud for underboringerne indhentes tilladelse fra Tønder Kommune. I en evt. tilladelse vil der blive fastlagt vilkår om underborings dybde, placering af borehuller, beredskabsplan for blowout af boremudder mv.

7. Demontering og retablering

- 7.1. Senest et år efter endt produktion skal alle anlæg fjernes, herunder skal fundamenter og veje fjernes til en dybde af mindst 1 meter under terræn, hvorefter arealerne skal retableres til landbrugsformål.

Begrundelse for afgørelsen

Tønder Kommunes afgørelse gives på baggrund af miljøvurderingsrapportens vurdering om, at vindmøllerne ved Borg-Visby vest kan etableres og drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet, såfremt projektet etableres inden for de fysiske og miljømæssige rammer og forudsætninger, som fremgår af miljøvurderingsrapporten og vilkårene i denne tilladelse.

I "Miljørapport for Vindmøller ved Borg-Visby Vest" beskrives, hvordan det ansøgte projekt forventes at påvirke miljøet, og om påvirkningen anses for acceptabel, eller om der skal tages virkemidler i brug for at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

Plangrundlag og tilladelser

Tilladelsen er baseret på, at projektet opføres, som det er beskrevet i miljøkonsekvensvurderingen. Det sikres via de konkrete bestemmelser i rammebestemmelserne og lokalplanen for projektet samt de øvrige tilladelser, projektet er underlagt.

Anlægsarbejde

Vilkår om håndtering af vand i forbindelse med anlæg af vindmøllefundamenter skal sikre at oppumpet overfladevand fra åbne anlægsgrave ikke påvirker beskyttede eller værdifulde naturområder eller vandløb. For at sikre realisering af det samlede projekt, opstilles der vilkår for at energiproduktionen først kan igangsættes når alle vindmøller er opsat, da forholdet ikke er reguleret på anden vis.

Støj fra vindmøller

På baggrund af udførte støjregninger er det i miljøkonsekvensvurderingen konkluderet, at de støjmæssige gener ved naboer (beboelsesejendomme og støjfølsomme områder) vil være acceptable i henhold til gældende støjkrav i vindmøllebekendtgørelsen. Vilkårene om støj understreger at det gennem anlæggets samlede levetid skal kunne dokumenteres at gældende støjkrav overholdes.

Skyggekast

Det at være nødvendigt at installere miljøstop på vindmøllerne for at hindre skyggebelastninger udover de vejledende grænseværdier. Da forholdet ikke er reguleret gennem andre tilladelser, stilles der vilkår som sikrer at der etableres skyggekaststop på vindmøllerne i det omfang, det er nødvendigt, så naboboliger ikke udsættes for reel skygge i mere end de anbefalede maksimalt 10 timer om året i henhold til retningslinjerne i Tønder Kommunes Kommuneplan 2017. Detaljerede undersøgelser af de lokale forhold omkring ejendomme, der ifølge skyggekastberegninger potentielt er udsat for over 10 timer årligt skyggekast kan anvendes til at fastlægge eventuelle krav til skyggekaststop på hver enkelt vindmølle.

Bilag IV-arter

Da forholdet ikke er reguleret gennem andre tilladelser opstilles der vilkår for udslusning af flagermus i forbindelse med anlægsfasen for at undgå en negativ påvirkning af flagermus i forbindelse med nedrivning af bygningsmasse på de beboelsesejendomme, der nedlægges som en forudsætning for realisering af vindmølleprojektet.

Derudover opstilles der vilkår for etablering af driftstop på vindmøllerne, der skal sikre at vindmøllerne ikke medfører negative påvirkninger på forekomst af flagermus på grund af kollisioner med møllevingerne under driften.

Vilkår af hensyn til §3-beskyttede vandløb

For at undgå en påvirkning af tilstanden i §3-beskyttede vandløb stilles der vilkår om konstant overvågning af styret underboring i forbindelse med anlæg af kabler på tværs af §3-beskyttede vandløb samt beredskab for håndtering af eventuel konstateret blowout.

Offentlighedens inddragelse

Inden udarbejdelse af miljøvurderingen, er der gennemført en proces, hvor Tønder Kommune i en offentlig høring har indkaldt idéer til og afgrænsning af de emner som miljøvurderingen skulle behandle. Bygherre er efterfølgende meddelt en skriftlig udtalelse om afgrænsning.

Der er i perioden 1. juni 2026 til 25. august 2026 foretaget en offentlig høring af miljøvurderingsrapporten og udkast til § 25-tilladelsen i henhold til miljøvurderingslovens § 35. Høringen er foretaget samtidig med

høring af forslag til kommuneplantillæg nr. 138-150 og forslag til lokalplan nr. 172-150 iht. Planlovens § 24.

Høringens indflydelse på afgørelsen

Der er i under høringsperioden indkommet xx høringssvar, heraf xx bemærkninger fra naboer til projektområdet samt xx skrivelser fra berørte myndigheder og stater.

Behandlingen af de indkomne høringssvar har medført følgende ændringer i afgørelsen:

Offentliggørelse

Tilladelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside den dato.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra offentliggørelsen, senest den dato, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på kpo.naevneneshus.dk, eller via link på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på én af disse hjemmesider, som du plejer med MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen først til den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden på Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser klager, der kommer uden om Klageportalen, hvis der forinden ikke er ansøgt om og bevillet "fritagelse for brug af Klageportalen". Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Tønder Kommune på mail

VE@toender.dk. Myndigheden videregiver herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage over § 25-tilladelsen har ikke opsættende virkning, men udnyttelsen af § 25-tilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevareklagenævnet kan tillægge klagen opsættende virkning, herunder kræve igangsat arbejde standset, og ændre afgørelsen, jf. miljøvurderingslovens § 53

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jf. miljøvurderingslovens § 54. En evt. retssag skal være anlagt senest 6 måneder efter afgørelsen er meddelt adressaten. Er afgørelsen offentliggjort, regnes søgsmålsfristen fra offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Simon Freudendahl Petersen
Energiplanlægger/Projektleder i grøn omstilling
Klima, Natur- og Arealudvikling

Bilag

- Kommuneplantillæg nr. 138-150
- Lokalplan nr. 172-150
- Miljøvurdering – Projekt #5A (VE2022) - Borg-Visby vest